

DATOS IDENTIFICATIVOS

Enfermería clínica III

Materia	Enfermería clínica III			
Código	V53G140V01301			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Galego Inglés			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Povisa)			
Coordinador/a	Muíños Álvarez, Alicia			
Profesorado	Estévez Diz, Alfredo Muíños Álvarez, Alicia Pesqueira Santiago, Daniel			
Correo-e	lisimolinos@hotmail.com			
Web	http://www.cepovisa.com			
Descrición xeral	Esta materia encuadra las competencias a desarrollar por el estudiante en el cuidado a personas con patologías específicas dentro del campo de la Enfermería Médico-quirúrgica.			

Competencias

Código	
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B7	Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, como individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto ás súas opinións, crenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional.
B8	Promover e respectar o dereito de participación, información, autonomía e consentimento informado na toma de decisións das persoas atendidas, acorde coa forma en que viven o seu proceso de saúde-enfermidade.
C28	Coñecer as alteracións da saúde do adulto, identificando as manifestacións que aparecen nas súas distintas fases.
C29	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
C30	Analizar os datos recollidos na valoración, priorizar os problemas do paciente adulto, establecer e executar o plan de coidados e realizar a súa avaliación.
C32	Seleccionar as intervencións encamiñadas a tratar ou previr os problemas derivados das desviacións de saúde.
C33	Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo.
D1	Capacidade de análise e síntese.
D2	Capacidade de organización e planificación.
D3	Capacidade de xestión da información.
D4	Resolución de problemas e toma de decisións.
D7	Razoamento crítico.
D8	Aprendizaxe autónoma.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Ser capaz de diseñar os coidados nas principais enfermidades relacionadas co aparello xeniturinario e sistema endocrino.	A4	B7	C28	D1
	A5	B8	C29	D2
			C32	D3
			C33	D4
				D7
			D8	
Aplicar *os principios de la **Bioética *e *os valores éticos				
Ser capaz de planificar e prestar coidados nas principais enfermidades relacionadas con dito aparello e sistema.	A3	B7	C28	D1
	A4		C29	D2
	A5		C30	D3
			C32	D4
			C33	D7
			D8	
Ser capaz de prestar asistencia centrada no paciente, utilizando os diagnósticos de enfermaría e as actividades derivadas deles, nas patoloxías estudias.	A4	B7	C28	D1
		B8	C29	D2
			C30	D3
			C32	D4
			C33	D7
			D8	
Ser capaz de aplicar os coidados necesarios para a atención á persoa/paciente crítico incluído o potencial doante de órganos.	A3	B7	C28	D1
	A4	B8	C29	D2
			C30	D3
			C32	D4
			C33	D7
			D8	

Contidos

Tema

1. Patoloxía Endocrina

- 1.1 Patoloxía Endocrina
 - 1.1.1 Conceptos Xerais
 - 1.1.2 Recordo Anatómico
 - 1.1.3 Valoración Xeral Endocrina
 - 1.1.4 Tratamento Médico
 - 1.1.5 Tratamento Cirúrxico
 - 1.2 Patoloxía do Hipotálamo
 - 1.3 Patoloxía Hipofisaria
 - 1.3.1 Hiperpituitarismo
 - 1.3.2 Hipopituitarismo
 - 1.3.3 Enfermidades da Neurohipófisis
 - 1.4 Patoloxía Tiroidea
 - 1.4.1 Enfermidades Benignas do Tiroides
 - 1.4.1.1 Hipertiroidismo
 - 1.4.1.2 Hipotiroidismo
 - 1.4.1.3 Bocio
 - 1.4.1.4 Tiroiditis
 - 1.4.2 Neoplasias do Tiroides
 - 1.4.2.1 Cáncer Papilar Tiroides
 - 1.4.2.2 Cáncer Folicular Tiroides
 - 1.4.2.3 Cáncer Medular Tiroides
 - 1.4.2.4 Cáncer Anaplásico Tiroides
 - 1.4.2.5 Linfomas Tiroideos
 - 1.4.2.6 Cáncer Metastásico Tiroideo
 - 1.5 Patoloxía Paratiroidea
 - 1.5.1 Hiperparatiroidismo Primario
 - 1.5.2 Hiperparatiroidismo Secundario
 - 1.5.3 Outros Hiperparatiroidismos
 - 1.5.4 Hipoparatiroidismo
 - 1.6 Tumores Endocrinos do Páncreas
 - 1.6.1 Insulinoma
 - 1.6.2 Gastrinoma
 - 1.6.3 Glucagonoma
 - 1.6.4 Vipoma
 - 1.6.5 Outros Tumores Endocrinos Pancreáticos
 - 1.7 Patoloxía Suprarrenal e das Gónadas
 - 1.7.1 Síndrome Cushing
 - 1.7.2 Enfermidade de Addison
 - 1.7.3 Aldosteronismo Primario
 - 1.7.4 Feocromocitoma
 - 1.7.5 Carcinoma Suprarrenal
 - 1.7.6 Incidentalomas
 - 1.8 Neoplasia Endocrina Múltiple
 - 1.8.1 Neoplasia Endocrina Múltiple I
 - 1.8.2 Neoplasia Endocrina Múltiple II
 - 1.8.2.1 MEN IIa
 - 1.8.2.2 MEN IIb
 - 1.8.3 Neoplasia Endocrina Múltiple III
 - 1.9 Obesidade
 - 1.9.1 Manexo Dietético
 - 1.9.2 Manexo Farmacolóxico
 - 1.9.3 Manexo Quirúrgico
 - 1.10 Diabetes
 - 1.11 Dislipemias
 - 1.12 Hiperuricemia
 - 1.13 Enfermaría Endocrina
 - 1.13.1 Coidados de enfermaría
 - 1.13.2 Técnicas de enfermaría
 - 1.13.7 Tratamentos. Administración dos mesmos
 - 1.13.3 Educación Sanitaria
 - 1.13.4 Prevención de Complicacións
-

2 Politraumatismos

- 4.1 Soporte Vital Avanzado
- 4.2 Asistencia ó Politraumatizado. Conceptos Xerais
- 4.3 Traumatismos Abdominais
- 4.4 Síndrome Compartimental
- 4.5 Traumatismo Hepático e Esplénico
- 4.6 Traumatismos Intestinais
- 4.7 Traumatismos Pancreáticos
- 4.8 Traumatismos Torácicos
- 4.9 Traumatismos Cervicais
- 4.10 Hematoma Retroperitoneal

3 Patoloxía Renal e Urolóxica

- 5.1 Estudo do paciente con Enfermidade Renal. Patoloxía Nefrourolóxica
 - 5.1.1 Valoración Función Renal e Urinaria
 - 5.1.2 Manexo das Enfermidades Renais
 - 5.1.3 Manexo das Enfermidades Urolóxicas
- 5.2 Enfermidades Renais
 - 5.2.1 Insuficiencia Renal Aguda
 - 5.2.2 Insuficiencia Renal Crónica
 - 5.2.3 Síndrome Nefrótico
 - 5.2.4 Nefropatías Glomerulares
 - 5.2.5 Nefropatías Túbulointersticiais
- 5.3 Hemodiálise
- 5.4 Diálise Peritoneal
- 5.5 Paciente Urolóxico
 - 5.5.1 Avaliación do paciente Urolóxico
 - 5.5.2 Síntomas e Signos
 - 5.5.3 Técnicas Diagnósticas
- 5.6 Enfermidades Benignas Tracto Xenitourinario
 - 5.6.1 Enfermidades Infecciosas do Tracto Genitourinario
 - 5.6.2 Enfermidades Inflamatorias do Tracto Xenitourinario
- 5.7 Patoloxía Urolóxica Renal
 - 5.7.1 Uropatía Obstrutiva
 - 5.7.2 Tumores Renais
- 5.8 Patoloxía Vesical
 - 5.8.1 Disfuncións neuromusculares do tracto urinario
 - 5.8.2 Tumores Vesicais
- 5.9 Patoloxía Prostática
 - 5.9.1 Hiperplasia Benigna da Próstata
 - 5.9.2 Cancro da Próstata
- 5.10 Patoloxía do Testículo
 - 5.10.1 Escroto Agudo
 - 5.10.2 Tumores do Testículo e Paratesticulares
- 5.11 Patoloxía Xenital Masculina e Disfunción Sexual
- 5.12 Coidados de enfermaría no paciente urolóxico
 - 5.12.1 Técnicas
 - 5.12.2 Tratamentos
 - 5.12.3 Educación sanitaria
 - 5.12.4 Prevención de complicacións

4 Doazón de órganos

- 8.1 Aspectos lexislativos polos que se regulan as actividades de obtención e utilización de órganos e texidos.
- 8.2 Diagnóstico e certificación da morte.
- 8.3 Consentimento presunto.
- 8.4 Organización Nacional dos Trasplantes (ONT). Oficina de Coordinación dos Trasplantes de Galicia.
- 8.5 Coordinación dos Trasplantes a nivel hospitalario.
- 8.6 Qué órganos e texidos se poden doar.
- 8.7 Valoración do doante potencial.
- 8.8 Entrevista familiar.
- 8.9 Mantemento do doante.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	45	45	90
Actividades introdutorias	3	0	3
Traballos tutelados	0	26	26
Probas de tipo test	2	0	2
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	0	1
Probas de autoavaliación	3	25	28

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos específicos da materia obxecto de estudo.
Actividades introductorias	Sesións de clase expositiva dos contidos xerais por cada un dos profesores/as intergrantes da materia.
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Titorías semanais onde se resollen dúbidas e se comentan os contidos da asignatura, así como suxerencias para un mellor achegamento aos estudantes. As titorías realizaranse de forma presencial, e mediante e-mail, telefónicamente ou Fatic en caso necesario.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballos tutelados	O/a estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre unha temática concreta da materia. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita.	10	A3 A4 A5	C28 C29 C32	D1 D2 D3 D7 D8	
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta. Os alumnos/as seleccionarán unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	75	A3 A4	C28 C29 C32	D1 D2 D3 D4 D8	
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Proba para avaliación das competencias adquiridas que inclúe pregunta aberta sobre un tema. Os alumnos/as deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que posúen sobre a materia nunha resposta extensa.	15	A3 A4	C28 C29 C32	D1 D2 D3 D7 D8	

Outros comentarios sobre a Avaliación

O/a estudante que non acade a calificación mínima esixible no exame na convocatoria de xaneiro, tendo en conta as porcentaxes establecidas na avaliación anteriormente mencionadas, terá necesariamente que presentarse coa globalidade da materia na seguinte convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

P. Parrilla Paricio; J.I. Landa Garcia, **Cirugía AEC**, 2ª Edición,
 Pamela L. Swearingen, **Manual de Enfermería Médico- Quirúrgica**, 6ª Edición,
 Brunner& Suddarth's, **Textbook of Medical- Surgical Nursing**, 12ª Edición,
 Kathleen Duffy, **Medicall- Surgical Nursing Made Incredibly Easy**, 1ª Edición UK,
 Sabiston, **Tratado de Cirugía. Fundamentos Biológicos de la Práctica Quirúrgica Moderna**,
 Morris PJ, Malt RA, **Oxford Testbook of Surgery**,
 Mª Lourdes Casillas Santana; Susana Esquinas Serrano, **Manual CTO de Enfermería**, 5ª Edición,
 Ministeriode Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade, **www.ont.es**,
 J. Larry Jameson et. al, **Harrison Endocrinología**, 2007,
 L. Andreu Periz et. al, **La Enfermería Médica Y el Trasplante de Órganos**, 2004,
 Marylynn E. Doenges et al., **Planes de Cuidados de Enfermería**, 2008,
 Alan Wein et.al, **Campbell Walsh Urología**, 2015,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Enfermaría de urxencias e coidados críticos/V53G140V01414

Introducción á enfermaría avanzada/V53G140V01415
Prácticas clínicas IV/V53G140V01405
Prácticas clínicas V/V53G140V01406
Traballo de Fin de Grao/V53G140V01407

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Prácticas clínicas II/V53G140V01303
Prácticas clínicas III/V53G140V01306

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/V53G140V01101
Bioquímica: Bioquímica/V53G140V01103
Fisioloxía: Fisioloxía/V53G140V01105
Fundamentos de enfermaría/V53G140V01107
Enfermaría clínica I/V53G140V01204
Enfermaría clínica II/V53G140V01205
Farmacoloxía e dietética/V53G140V01203
Introducción á enfermaría clínica/V53G140V01201
